СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 114. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 18. травня 1931. VOL. XXXIX. No. 114. Jersey City, N. J., Monday, May 18, 1931. THREE CENTS.

ДОПУСКАЮТЬ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ТІЛЬКИ „ПОЖАДАНИХ" ЧУЖИНЦІВ

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер заявив, що іміграційне питання улягло цілковитій зміні. До Злучених Держав допускають тепер тільки таких чужинців, котрі є „пожадані", себто щодо яких є певність, що вони не стануть публичним тягаром.

За січень, лютий і березень 1931 року допущено до Америки 12,605 чужинців. Пересічно допускають тепер до Америки місячно 3,605 чужинців. Минулого року допускали в тім самім часі місячно 18,873 чужинців.

КАНДИДАТ НА КРАСНОРІЧИВОГО БЕСІДНИКА.

НЮ ЙОРК. — Підчас дебати школярів про конституцію, яка відбулася в Тавн Гол, признано першу нагороду молодому Джекови Еметови, літ 16, ученикови Стайвесент Гай Скул.

Емет дістане як нагороду $1,000, а крім того часопис „Ди Ню Йорк Таймс" покриє йому всі кошти подорожі по Европі.

Емет поїде до Вашинґтону, щоби там взяти участь у національній дебаті, на яку зїдуться школярі, вислані з ріжних американських шкіл як найкращі бесідники.

ВИРАТУВАЛИСЯ З ГОРІЮЧОГО ЛІТАКА.

БАЛТІМОР. — Недалеко місцевости Абердін, у стейті Мериленд, перелітав літак, який кружляє між Річмондом і Ню Йорком. На літаку було 21 подорожних. Нагло літак почав горіти. Завдяки зручности і притомности летуна вдалося спустити літак в час на землю і подорожні виратувались, а вогонь пригашено.

НЕ БУДУТЬ „БОМБАРДУВАТИ" НЮ ЙОРКУ.

ВАШИНҐТОН. — Біля міста Дейтон у стейті Огайо зібрано коло 600 військових літаків для воздушних маневрів. Між іншим пляновано заатакувати Ню Йорк і пробувати його „бомбардувати". Та з головної кватири оголошено, що „бомбардовання" не буде, бо команда є проти „циркових" маневрів.

В ОБОРОНІ ДЕПОРТОВАНОГО КИТАЙЦЯ.

НЮ ЙОРК. — Горстка комуністів взяла в оборону китайського студента, котрого мають депортувати. Поліція мусіла розганяти протестуючих палицями, при чому многих побито. Між іншими побито й ґазетного репортера, котрий хотів з демонстрації взяти фотоґрафічну знимку, а в замішанню забув виставити на верха свою репортерську леґітимацію. Полісмени взяли його за комуніста й розбили фотоґрафічний апарат, а його самого побили.

ДІ ПОНТ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ.

ВЕСТ ЧЕСТЕР. — Пієр С. Ді Понт, голова товариства, котре домагається зміни прогибіції, дебатував на тему прогибіції з О. Ґ. Крайстґо, ґенеральним суперінтендентом Протисалунової Ліґи. Ді Понт заявився за стейтову контролю продукції й торговлі алькоголем. Він теж підчеркнув, що уряд повинен бути консеквентним і карати головно тих, що пють алькоголь, бо не фабриканти і продавці алькоголічних напитків, а консументи є рішаючим чинником у недодержуванню прогибіції.

ТРИ РОКИ ТЮРМИ ЗА ТЕ, ЩО НАТЯГНУВ ЛЮДЕЙ НА $2,00,000.

НЮ ЙОРК.—Суд засудив Геролда Росела Райдера, літ, 35, менаджера брокерської фірми Вуди, Ко., на кару трилітної вязниці за те, що натягнув своїх клієнтів на $2,000,000. Райдер жив за чужі гроші дуже розкішно, бо видавав річно на своє удержання $400,000.

КЛЮБ САМОВБИВНИКІВ.

МІНЕОЛЯ (Лонґ Айленд). — 30 мешканців з дільниць Насав і Суфолк завязали свого роду клюб у якім культували самогубство.

Клюб цей складався з людей старших, вище літ 50, слабих на здоровлю, котрі були тягаром для своєї родини. Члени клюбу сходилися кождої неділі в домі одного зі своїх членів і там молилися. Коли потім не було ніякої поправи на краще в успособленню і життю того члена, він повинен був кінчити з життям шляхом самогубства. А коли йому до цього не ставало відваги, тоді інші члени мали подбати про те, щоби його зґладити зі світа.

В той спосіб за короткий час відобрали собі життя 4 особи, а одну вбито.

Таке оповіла Мисс Люїз Шварц окружному прокуратови Ельвинови Едвардсови. Мисс Шварц потягнено до відповідальности за те, що вона повідомила поліцію про самогубство її брата доперва 5 годин по доконанім убивстві.

АРҐЕНТИНА ПОЗБАВЛЯЄТЬСЯ ЗЛОЧИНЦІВ.

МОНТЕВІДЕО. — Місцеві ґазети піднесли гострий протест проти арґентинського уряду за те, що Арґентина депортує своїх злочинців до Уруґваю. В останнім часі прибуло до Монтевідео 600 злодіїв і бандитів, котрих вигнано з Арґентини.

Кажуть, що отсе мститься Арґентина на Уруґваю за те, що в її столиці знаходять захист арґентинські політичні ворохобники.

СТРІЛИ НА РИНКУ В БРОДАХ.

Різник Горбачевський почав у Бродах сварку з плютоновим Кухарським та з рядовиком Яблонським. Підчас сварки ці два вояки набили по лиці Горбачевського, а потім почали втікати. Коли Горбачевський гнав за ними, на поміч воякам прибіг плютоновий Підскарбек і почав стріляти з револьвера. Куля поцілила Жида Самуеля Фаліка і важко поранила його в чоло.

УМІЮТЬ ВІДПЛАЧУВАТИСЯ!

До черновецького „Часу" пишуть: Як розпалася Австрія, то деякі буковинські Українці, полонені в Італії, чуючи про те, що Буковину заняли Румуни, вступили в румунські добровільні леґіони. Їм обіцювали тоді дуже великі користи, а коли вернулись до краю, то дістали обіцянку на позички в банку вольонтарів, їм мали дати кольонізаційні льоти і т. п. Та цими обіцянками дурили людей з наших сторін, бо гроші в банках позникали, а льоти навіть у тих околицях, відки ті добровольці, позабирали інші, навіть такі, що ніякої війни на очи не виділи! А добровольці осталися з облизняками! Вміють пани платити за службу! — Най це кожному буде в науку!

ҐРАНАТА РОЗШАРПАЛА ХЛОПЦІВ.

У Шибалині (біля Бережан) хлопці розбирали артилерійську ґранату. Ґраната вибухнула й убила 12-літніх Й. Цепліцького й Коропатницького, а Цепліцькому Ів. і Павлові Міґдалові обірвала ноги по коліна. Міґдал помер у шпиталі в Бережанах. Ґраната ранила теж 13-літнього Ів. Міґдала.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В СРСР.

Радянська преса подає, що недалеко Челябінська вискочив поїзд зі шин, при чім згинуло 10 осіб, а 51 осіб було ранених.

СТАРІ МОНЕТИ В БЕРЕГОВІ.

Чеська преса повідомляє, що в повіті Берегів у селі Ремети Вижні селяни виорали на полі посудину з 600 старими польськими монетами.

СПОСІБ НА ДОВШЕ ЖИТТЯ.

Французькі виноградарі та власники великих винових фірм видали великі гроші на рекляму французьких вин у світі. Вони переходять дуже тяжку крізу, бо відпали від них два великі ринки збуту: бувша територія Росії та Америка. Головна афіша, задрукована ними, має поклик: „Пийте вино, а проживете довго". На афіші як доказовий матеріял є виїмки з американської преси, яка стверджує, що в Злучених Державах умирає щораз більше людей від затроєного алькоголю. Якби Американці пили замісць нього — замісць кактейлів, лікерів і горівки — вино, то жили би довше.

БОГАТЕ АВТО.

Через Мілано переїхало цими днями авто, яке розкидало за собою банкноти по 10 лірів. Юрба билася за гроші. Поліція досі не вистежила, хто зробив собі таку дорогу забаву.

„КОРОЛЯ ЖИҐМОНТА IV" ПОБИЛИ.

Варшавські ґазети повідомляють, що до редакції „Ґлосу Монархісти" у Варшаві зголосився знаний і голосний вже „польський король Жиґмонт IV." Він прийшов з маніфестом і домагався чемно, щоби видрукували йому той документ. У відповіди на це незнані люди, що були в редакції, зажадали від „короля", щоби підписав акт, що зрікається всяких прав до польського престола. Коли нещасливий чоловік не хотів пристати на це, стали насамперед викрикувати на нього, а потім побили його дуже сильно. Під примусом „король" підписав абдикацію. Але як лише „король" вийшов з льокалю редакції, пішов до адвоката Гофмокль-Островського і повідомив його про пригоду. Адвокат дав знати про це прокураторові Рудніцькому і лікареві. З лікарських оглядин виходить, що „король Жиґмонт IV" потерпів богато товчених ран, синців і подрапань.

САМОВБИВСТВО ҐРАФИНІ АПОНІ.

У віденській санаторії від довшого часу перебувала мадярська ґрафиня Японі, жінка відомого колись дипльомата. Лікарі оперували її, а коли стан здоровля не поліпшився, ґрафиня скочила з вікна другого поверха і зґинула. Вона залишила лист такого змісту: „Мій мужу! Я не могла жити, я занадто терпіла, вибач!" Ґрафиня Апоні була дочкою російського директора банку в Петрограді.

НОВІ РОЗКОПКИ В ПОМПЕЯХ.

В Помпеях викопано з руїн останки кімнати якогось багатого Римлянина. Стіни мальовані зеленою барвою, окрашені рослинними орнаментами. За кімнатою добули зруйновану купальню та досить добре збережені мозайки.

КНИЖКИ ЛЕНІНА.

Рекорд видання — це скількість виданих книжок Леніна в СРСР. Видрукували їх до 1931 р. 13 міліонів примірників. Скільки з них прочитали, а скільки зрозуміли — про це, на щастя, статистика не каже.

БУЗЬКИ ПОЗАМЕРЗАЛИ.

В часі останніх морозів, як повідомляють з ріжних сторін Галичини, багато бузьків позамерзало з голоду, зимна й виснаження. Особливо багато бузьків вигинуло в часі минулих Великодних Свят у Коломийщині, де при житті залишилися тільки ті бузьки, які мали щастя дістатися під дах милосердних людей.

СИН УБИВ БАТЬКА.

На Знесінні (біля Львова) вбив 19-літній син Йосиф свого 43-літнього батька, Івана Кісіля. Причина: маєткові непорозуміння. Свого часу син був у поправчім заведенні у Передільниці біля Перемишля. Коли син вийшов з того заведення, не хотів узятися до праці. Тому батько хотів продати майно, а гроші поділити між своїх 4 дітей, а Йосифа хотів видідичити. З тієї причини прийшло до суперечки сина з батьком, у якій син пробив батька різницьким ножем.

УЧЕНИК УБИВ ПЛЮТОНОВОГО.

У Станиславові на стрільниці підчас вправ ґімназійних учеників з військового приспосіблення уч. 6. кл. Р. зранив плютонового Вл. Ляніка, що вів команду. Лянік помер у шпиталі. Ствердили, що стріл упав припадково.

КРІВАВА ЗАБАВА.

В Колачині коло Городка на забаві порубки почали бійку і в нетверезім стані вбили Павла Цапа та Степана Солука. Вбивники повтікали.

НАМАГАНЕ ВБИВСТВО.

На Знесінні біля Львова Петро Гуменьчук зачаївся з сокирою на свого знакомого Йосифа Ґуза та розрубав йому сокирою голову. Раненого забрали до шпиталю, а Гуменюка до арешту.

ЗГОРІЛО СЕЛО.

У селі Дуліби (пов. Рівне) повстала пожежа в господарстві Савчука. Вогонь перекинувся на сусідні господарства і наслідком сильного вітру згоріло 30 господарів. Згорів теж підчас сну й Василь Савчук.

ШАХИ НАПОЛЕОНА.

На виставі в Австерліці виставлено також шахи Наполеона, виконані зі слонової кости. Ті шахи були розрадою великого войовника підчас його побуту на острові св. Олени. По смерти Наполеона ті шахи стали власністю його сина, а тепер є власністю грецької княгині Палеольоґ, яка позичила їх на виставу в Австерліці.

ПЕРШИЙ ВИНАХІДНИК АВТА.

Відень вибудує памятник для свого сина, що перший пробував здійснити ідею авта. Звався він Маркус і помер у 1898 р. на передмісті, в нужді, жиючи на ласці бідних кревняків. Був це механік, що створив перший модель авта, але не вмів його використати так як його наслідники, що доробились міліонів.

ПЕРЕБОРЩИВ І ПОТЕРПІВ.

В Будапешті появився славний лікар, що зовсім новими способами відмолоднював людей. Богатий американський доляровий князь, у віці 33 літ, хотів зробити досвід на собі. Він поїхав до Будапешту та піддався операції, що полягає головно на лíченню живим сріблом. Ріжні оклади тай завивання в ліки з живого срібла зробили Американця дійсно значно молодшим: по кількох тижнях цеї курації він виглядав неначе 20-літний хлопець. Та пустому Американцеви захотілося бути ще молодшим і хоч лікар опирався, то на домагання Американця остаточно він таки згодився на дальшу пробу. Та це вийшло страшно, бо з невідомих причин у короткім часі лічення перемінився Американець у старого мужчину, з усіми обявами старости і старечої немочі; волосся стало йому випадати, зморшки вкрили лице та краска шкіри стала бліда-вижита. Власти виступили проти лікаря, його арештували, а ріжні ілюстровані ґазети помістили образки Американця, котрий через свою збиточність мабуть і недовго поживе.

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВИЇХАЛА ДО ЛІҐИ НАЦІЙ

ЦЕ ЛЯХИ НАЗИВАЮТЬ ДОКАЗОМ НЕЛЬОЯЛЬНОСТИ УКРАЇНЦІВ ДО ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА (Польща). — 14. травня виїхала до Женеви делеґація від українських послів для підтримання української петиції у Лізі Націй зприводу „пацифікації" Галичини в жовтні минулого року. Делеґація складається з посолки М. Рудницької та посла Олесницького, які вже були раніше в Женеві й подали петицію до Ліґи Націй. В своїй січневій петиції вони докладно зясували все те, що пережив український нарід у Галичині підчас „пацифікації".

Недавно відбувалися переговори між українськими й польськими лідерами для полагодження українсько-польських непорозумінь. Але ті переговори різко обірвалися тому, що Українці не хотіли приняти польських умов. В день відїзду делеґації до Женеви оголошено комунікат української парляментарної репрезентації, в якім український посольський клюб повідомляє, чому Українці не могли приняти польських умов.

Українці не хотіли зложити заяви льояльности до польської держави, бо цим вони признали би слушність польським закидам, що дотепер Українці не були льояльними. Друга умова, про відтягнення українських петицій з Ліґи Націй, також не могла бути принята Українцями, бо польський сойм відкинув внесок Українців про призначення спеціяльного розслідження справи пацифікації. Тому лишалася лише Ліґа Націй, до якої Українці вдаються шукати захисту.

Посол Голувко, предсідатель урядового бльоку в соймі, в спеціяльнім інтервю зазначив, що комунікат українського клюбу є найліпшим доказом української нельояльности до польської держави, бо Українці звертаються до Ліґи Націй через голову польського уряду й не бажають провадити дальших переговорів у Варшаві.

ПРОМОВА ПАПИ РИМСЬКОГО НА РАДІО.

РИМ (Італія). — З нагоди сорокліття видання папою Львом XIII відомої його енцикліки „Рерум Новарум", в котрій папа вперше в історії папізму торкнувся багатьох соціяльно-політичних питань, папа Пій XI виголосив на радіо промову. В ній він порушив також політично-соціяльні питання, а особливо взаємовідношення між працюючими масами та капіталом.

Папа говорив по італійськи й негайно кожде ре-соціялізмом та комунізмом, бути поміркованим у домаганнях соціяльних реформ і т. п. З другої сторони папа осуджує також накопичення великих багацтв в окремих осіб і кликав до справедливішого розділення богацтв. Папа радив капіталістам давати робітникам таку заробітну платню, яка вистарчала б для догідного життя не лише робітника, але й усієї його родини.

На закінчення папа кликав всі кляси припинити клясову боротьбу, а всі непорозуміння вирішати шляхом тісного співробітництва. Зокрема він осуджував диктатуру, яку фактично встановила невелика ґрупа мульті-міліонерів, ставши диктаторами фінансового та економічного світового життя.

Папа говорив по італійськи й негайно коде речення повторював по французьки та по німецьки. Зпочатку він зазначив, що буде говорити лише цими трома мовами, які він знає, та що хотів би говорити й іншими мовами, а ообливо до „наших улюблених Поляків".

БУНТИ Й АРЕШТИ НА УКРАЇНІ.

БЕРЛІН (Німеччина). — 16. квітня в Миколаїві збунтовалася залога торпедовця „Фрунзе". Матрози вбили команданта торпедовця й тяжко побили трох старшин. Арештовано лише сімох матрозів. Інші учасники бунту встигли втікти й заховатися від чекістів.

Чека арештувала в Харкові 84 кооператорів. Всіх їх обвинувачують у спекуляції предметами першої необхідности. Тром арештованим загрожує кара смерти, бо вони торґували річами, які вкрадено з воєнних складів.

СТАЛІНЦІ НАХВАЛЮЮТЬСЯ НА ОПОЗИЦІЮ.

КАТЕРИНОСЛАВ (Україна). — Секретар Центрального Комітету Комуністичної Партії на Україні, Косіор, на зборах катеринославського партійного активу говорив так: „Двозначна поведінка провідників опозиції не може ґарантувати нам єдности партії, навіть у цей тяжкий час для неї переведення плянів пятилітки. При кождій найменшій невдачі опозиція хоче використувати свій вплив у низовій масі, підбуюючи її проти ЦК, як це було тут у міллеровському районі, на Криворіжжю, на заводах Сталіна й скрізь на сільських фронтах.

„Коли в найближчому часі провідники опозиції, після останнього порозуміння з ними, не виконають точно своїх зобовязань і не припинять підривної роботи в партії, то ЦК порве свою угоду й перейде до безоглядної боротьби з опозицією на вьому терені радянщини".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИДЕРЖАТИ!

Фінансовий звіт Обєднання за місяць квітень виказує, що за останніх 8 літ істнування Обєднання ще ніколи квітнева збірка Обєднання на край не була така мала, як сьогорічна, яка принесла всього $720.80. Минулими роками приносила звичайно в квітні сама Великодна Писанка більшу збірку на одну тільки Рідну Школу, поминаючи інші краєві цілі.

Сталося те, чого ми побоювалися, коли в краєвих ґазетах появився напад на Обєднання, коли то публично запитано його, куди воно висилало 20 тисяч долярів. Деякі групи з краю, хотячи зліквідувати американську жертвенність на піддержання боєвої акції, не поставили цеї справи перед американсько-українською іміґрацією ясно й не заявилися за те, що, примірoм, краще післати зібрані в Америці гроші на УНДО ніж на УВО, а поставили це питання так, що нібито Обєднання збирає гроші, а край їх не дістає. До жертв на „край" не втягнули вони отже тих жертв, які йдуть на піддержання боєвої акції в краю.

Таке поведення краєвої преси викликало в Америці загальне обурення з боку прихильників Обєднання, себто тих, що поносять львину частину всього тягару допомоги рідному краєви. А обурення це зросло, коли вони побачили, що напади краєвої преси використовують тут в Америці проти Обєднання ті, що дають краєви таку малу, або й ніяку допомогу. Це й було причиною, що відозвалися навіть голоси, що супроти таких обставин треба взагалі припинити жертвенність на край, а більше дбати про українські надбання в Америці й на міжнароднім полі.

Все це відбилося, річ ясна, на жертвенности в квітні. А також те, що в краю поведено з боку деяких чільних одиниць переговори з польським урядом у справах, звязаних з „пацифікацією, які розтрублено по світі як українсько-польські угодові пертракції. А що українська іміґрація побачила, скільки шкоди наробили ці пертракції для нашої справи на міжнародній арені, то й це заважило на жертвенности.

Та якби там не було, ці події не можуть заважити на нашім відношенню до рідного краю. **Невідповідальний напад якоїсь ґазети з краю на Обєднання не може нищити нашої допомогової акції для краю. І угодові пертракції поодиноких осіб, а навіть партій, не заважать на нашій судьбі.** Заважать особи й установи з боєвим духом і сильною волею та вірою в наші власні сили. І тих треба далі підпирати і для них жертвувати.

Я. Дуб.

МІЖ ДВОМА ІМПЕРІЯЛІЗМАМИ.

I.

Цього року минуло вже 10-ліття (1921—1931) від часу останнього поділу українських земель поміж історичними ворогами української великодержавности.

За цей час українські патріоти мали можливість основно простудіювати питання, чому українська нація не використала подій та ситуації на Сході Европи в рр. 1917—1919.

І от доводиться нині ствердити, що деякі ґрупи нашої нації в наслідок студій недавної оружної боротьби за українську державність прийшли до таких висновків: **українська нація ще не доросла до того, щоб власними силами провадити чинну боротьбу за свою великодержавність, а тому повинна зректись або ідеї суверенности або соборности.**

У першому випадкові за допомогою Москви (сьогодня червоної, а завтра може білої чи зеленої) буде значно лекше обєднати всі українські землі до купи, забезпечивши їм ту або іншу форму державности під зверхністю Росії. В другому навпаки, за допомогою Варшави є, мовляв, надія добитись відновлення української державности на певному терені на засаді Союзу з Польщею.

Зрозуміло, що приклонники цих концепцій в міру своїх сил намагаються доказати, що лише таким шляхом за нинішних обставин можна провадити „реальну" та „доцільну" боротьбу за визволення нації, щоб не сталося ще раз такої траґедії, яку довелось пережити в 1919 р.

Проте забувають ці наддніпрянські та наддністрянські партикуляристи, що якраз саме в наслідок подібних польсько-московських концепцій українські ґетьмани звели на нівець визвольні змагання нашої нації протягом 17—18 ст. Цебто наївні, але зарозумілі прихильники колишніх ґетьманських традицій, дуже поверховно засвоїли українську минувшину та намагаються штовхнути українську націю на шлях старих помилок.

Наче в якомусь політичному засліпленні вони не бажають зрозуміти, що **обєднання українських земель під чужою зверхністю не має нічого спільного з соборницькою ідеєю, а українська державність, побудована на спілці з одним із наших історичних ворогів, не лише цілком виключає ідею суверенности, а кромі того засуджує українську націю на ганебну ролю стати знову знаряддям польсько - російських імперіялістів у їх змаганнях за геґемонію на Сході Европи.**

Звичайно лише майбутні події та будуччина взагалі покажуть, до якої міри являються дезорієнтованими та шкідливими вище згадані концепції. Тимчасом українські націоналісти, обстоюючи шлях боротьби за суверенну Соборну Україну власними силами, і нині глибоко переконані, що **українська нація рано чи пізніще здобуде собі повне визволення лише через національну революцію та саме на ґрунті безоглядної оружної боротьби проти історичних ворогів української великодержавности.**

Українські націоналісти всупереч ріжним наклепам не леґковажать силу ворогів. Вони ніколи не твердили, що не сьогодня то завтра впаде совітська влада або розвалиться сучасна Польща, бо знають, що таким робом лише присиплюється чуйність української нації та зменшується її волю до боротьби. Проте українські націоналісти не ширять також безпідставного зневіря у власні сили, а навпаки, в міру можливости орґанізують українську націю до нового чинного виступу.

Нема сумніву, що нинішне становище на Сході Европи є тимчасовим, що там назрівають грізні події. Ми повинні до них готуватись, щоб українська нація тим разом як належить використала польсько-московське суперництво для власної мети.

Зрозуміло, що приклонники Варшави та Москви шпекулюють на перемогу одної зі сторін в майбутньому збройному конфлікті на Сході Европи, а тому будуть намагатись використати силу української нації для реалізації своїх плянів. Навпаки, українські націоналісти вживатимуть всіх заходів, **щоби в наслідок військових змагань загинули обидва вороги української державности, бо лише тоді українська нація буде в стані з бажаним успіхом виступити чинно проти знесилених та здеморалізованих польсько - російських імперіялістів. Цебто, саме на руїнах ворожої державности ми збудуємо власну великодержавність.**

Звичайно прихильники польсько-російського імперіялізму, засліплені власними концепціями та залякані сучасною силою наших ворогів, уперто галасують, що така можливість цілком виключена. Але вони так само безпідставно вже роками твердять, що от незабаром вибухне революція, як не в Росії то в Польщі, а чомусь відкидають можливість революції в обох тих країнах.

Українські націоналісти, навпаки, не лише рахуються з такою можливістю, а також прикладуть усіх зусиль, щоб якраз так сталось. Тому саме Москва та Варшава провадять безоглядну боротьбу проти українського націоналізму та намагаються дискредитувати українських націоналістів, поширюючи брехливі поголоски, що націоналісти являються наймитами німецькими, большевицькими та польськими або ще й якими іншими.

В свою чергу спільники Польщі та Росії, побоюючись, що український націоналізм може стати найбільшою силою в лоні української нації, з тоюж метою обвинувачують націоналістів у всіх смертних гріхах. Одні вважають їх крайними реакціонерами-фашистами, другі, навпаки, безоглядними революціонерами, руїнниками і т. д.

І все це робиться лише тому, що українські націоналісти уперто та завзято йдуть своїм шляхом, а також не бажають падати по коліна перед польським або російським імперіялізмом.

II.

Нема сумніву, що вороги української нації будуть завжди поборювати нас всіма можливими засобами. Навпаки, можна було сподіватись, що наші противники з українського табору знатимуть міру в політичній боротьбі. На жаль, доводиться ствердити противне.

Ми, правда, не дивуємося, що частина гетьманців вважає українських націоналістів деструктивним чинником, бо з погляду приклонників п. Скоропадського також всі інші українські ґрупи являються лише руїнниками української державности.

Ми розуміємо також певне упередження частини українських соціялістів, бо для людей, які мріють про „безкровну революцію" або знаходяться в полоні міжнародного пацифізму та мають наміри ще раз визволити українську націю через парляментську демократію, мабуть дійсно нелегко зрозуміти українських націоналістів.

Навпаки, нам не зовсім ясно, чому це уенеровці так завзято повели наступ проти націоналістів, закидаючи їм цим разом гайдамацькі традиції та ідеольоґію. Це тим більше, що так звана отаманщина та повстанство до нині вважалось якраз уенеровською традицією.

Щоправда, українські націоналісти, рахуючись з настроями та поглядами наших народних мас, ніколи не признавали уенерівський центр за представництво української нації. Вони гостро поборювали польонофільську концепцію, уенеровського центру, але ніколи не твердили, що всі прихильники цього центру поділяють також його концепцію. Навпаки, ми вірили, та й тепер переконані, що значна частина уенеровців з часом відмовиться від своїх нинішніх ілюзій.

Мабуть цей процес вже почав зміцнюватись, бо інакше не доводилосяб уенерівцям закидати націоналістам гайдамаччину. Це цікавий факт, бо досі саме Поляки вважали український визвольний рух гайдамаччиною взагалі. Мабуть польська приязнь поволі починає впливати на ідеольоґію певної частини уенеровців

В чому річ?—запитають читачі. Та, бачите, уенеровці видали в Парижі брошуру п. Шульгіна під назвою „Державність чи гайдамаччина", в якій автор уперто оборонює польонофільські концепції та свої виступи в Данцігу і Брукселі в справі пацифікації, а також гостро атакує українських націоналістів.

Це вже не перший раз п. Шульгін „навчає розуму недосвідчених націоналістів". Як відомо, останні не звертають уваги на науку п. Шульгіна, а тому він тим разом відважився стріляти з важкої гармати. Мовляв, націоналісти стали на шлях гайдамаччини, яка приведе українську націю не до державности, але лише до анархії та різанини.

Звичайно, легко вгадати, звідки вітер віє. Проте ми не розуміємо, чому з погляду уенеровців та боротьба, яка провадиться нині на Совітській Україні безперечно в ширших розмірах, є певним рухом самооборони та чинною акцією української нації проти окупантів, а подібні виступи на Західній Україні являються гайдамаччиною.

Цілком природно, що Москва не зменшою рішучістю поборює цю чинну акцію українських патріотів проти окупаційного режіму за Збручем, ніж Поляки в Галичині; що Варшава тішиться безладдям на Совітській Укаїні, а Москва таким самим безладдям на західно-українських Землях.

Тимчасом, чому це п. Шульгін ніколи не виступав проти наддніпрянської „гайдамаччини", а виступає лише проти наддністрянської? Та мабуть тому, що він є керовник закордонної політики уенеровського центру. Отже з його погляду недавні події в Галичині цілком суперечать польонофільській концепції, а навпаки, такі самі події на Совітській Україні свідчать, мовляв, про те, що населення не мириться з окупаційним режімом та чекає на поворот „законного уряду".

(Конець буде)

Картярі грають у карти в гостинниці, грають довго, грачі зміняються, а Тайтельбавм увесь час приглядається грі. Та вкінці й Тайтельбавма побороло виснаження. Він здрімався. Картярі хочуть перелякати Тайтельбавма, загасили світло, а один з них ударив сильно пястуком об стіл.

Тайтельбавм пробудився та коли побачив, що довкола пітьма, з переляку скрикнув:

— Боже, то я осліп!

Д-р А. Т. Кібзей.

СПОМИНИ З ПОБУТУ НА УКРАЇНІ.

(8)

В Софійськім Соборі перебув я через цілу Службу Божу. Відправа була прекрасна. Жалію тілько, що не чув проповіди, бо запізно прийшов.

На Софійській Площі.

Вийшовши з церкви, я переходив то сюди то туди церковною площею та студіював людей. Особливо цікавило мене, якою мовою говорять. Тут і там чути було українську мову з деякою домішкою російщини. На останку запримітив я громадку молодих дівчат і хлопців, що стояли на краю церковної площі та про щось дуже цікаво розмовляли з собою. Я приступив до них ближче та став прислухуватись, про що иде така жива розмова. Та яке було моє здивування, коли в тій громадці молодих людей були якраз хористи, що розмовляли про спів — але, на жаль, російською мовою! Це відчув я незвичайно болючо. Якжеж то? Український Софійський Собор, прекрасний український хор, а між молодю російська мова! Якжеж оправдати й наших українських студентів-„патріотів" в Америці? Де тільки зійдуться вони, навіть на свої власні українські збори або на забаву — так і вони розмовляють по англійськи з собою, начеби своєї мови соромилися або її не знали.

По тих усіх досвідах в Софійськім Соборі, в першім дні мойого перебування у Києві, трохи потішений, а трохи заведений в сподіванках, подався я в долину, то готелю. Переходячи величезною площею, побачив я недалеко спіжовий памятник, що уявляв собою козацьку постать на коні. Це той самий памятник, що його російський цар приказав збудувати в честь Богдана Хмельницького. Та нині там, де на величезнім ґранітнім педасталі, що на нім стоїть памятник, були виписані слова присвяти: „Богдану Хмельницькому Єдиная Неделимая Россія", — там побачив я новий напис, короткий: „Богдан Хмельницький" і дату... Видно був я на Софійській Площі (Майдані), котрої назву перехрестили комуністи на „Майдан Героїв Перекопу". Так і тут пригадалась мені українська історія. Я стояв на тім місці, де проголошувались українські державні маніфести, де збиралися козаки і їхня старшина, кудою колись віздив гетьман Богдан Хмельницький на буйному коні, до Київа. Я був там, де в роках 1917 і 1918 торжественно проголошувано незалежність української Держави.. А ось тут і сам Богдан Хмельницький в спіжевій постаті...

Дивні почуття збудилися в мені. Мені цікаво було знати, хто саме змінив напис на постументі Хмельницького. Пізніше довідався, що це зроблено негайно по революції; багато інших памятників у Києві, що нагадували царські часи, поскидано та знищено. Осталися тільки самі постументи. Хмельницький остався...

Обід в готелю.

Досить пізно, бо біля 3 години пополудні в неділю я повернувся до готелю й пішов на обід. Обід давали в готельнім ресторані цілком на европейську моду. Столи були розставлені під деревами на подвірю готелю, довкола квіти і т. і. І знову дивно стало мені, коли побачив, що навіть спис страв на українських друкованих картках, т. зв. „Меню", був у російській мові. На картках „Меню" було вгорі видруковано по українськи, що це „Київський Центральний Робітничий Кооператив СОРАБКОП, Ідальня № 22, 12. VIII, 1929 р." а під карткою додруковано таку увагу: „В разі будь-яких непорозумінь звертайтесь до завідувача, або вкиньте вашу заяву до скриньки скарг. Зав. Ідальні."

Щоби показати читачам, як виглядає само „Меню" та ціни ріжних страв, наводимо тут оріґінальний російський список страв з дня 12. VIII, 1929:

Київський Центральний Робітничий Кооператив
„СОРАБКОП"
Ідальня № 22 12. VIII, 1929 р.
МЕНЮ

№№ страв	ОБЕД.	Ціна
	I.	
1.	Борщ свеж. капусты	.35
2.	Суп пюре цв. капуст.	.35
3.	Консоме с пирожк.	.35
	II.	
4.	Судак дорит.	.60
5.	Котлеты палкина	.60
6.	Телятина протонер.	.60
9.	Беф Аля Строган.	1.00
12.	Куры провансаль	1.00
7.	Барашек Итальян.	.60
10.	Печенка теляче в смет.	.60
8.	Жиго теляче сал. сезон.	.60
11.	Бобы метредотель	.60
	III.	
	Мороженое Разное	.40
16.	Компот французск.	.50
	Арбуз, дыня	.40
	Окрошка	.50
19.	Деволяй по киевски	1.50
21.	Филе девол. по моск.	1.25
47.	Бризоль куриный	1.25

В разі будь-яких непорозумінь звертайтесь до завідувача, або вкиньте вашу заяву до скриньки скарг.

Зав. Ідальні ....

Я дещо й з того списку зрозумів і вибрав собі на обід борщ і варену вепровину, а до сього додали ще дві бараболі, чорний хліб і чай. За те все порахували тільки 95 копійок. Коли хто дещо крім сього замавляв, то мусів доплачувати ціну. Служба, що доносила їдження до столів, складалася з мущин, убраних в чорні сорочки (рубашки), широкі штани та чоботи. Їжу доносили не дуже поспішно, так, начеб кого боялися. Не дуже були й гостинні.

На Хрещатику.

По обіді я вийшов, щоб перейтися на головній вулиці, що звалася колись Хрещатиком, а сьогодні вулиця Воровського. Ся вулиця — се неначе Мейн Стріт в американських містах, де мали би бути найкращі склепи, крамниці, вистави, театри, ресторани і т. і. З бульвару Карла Маркса я звернув вулицею Воровського на право і по короткім часі я побачив на лівій стороні цеї вулиці прекрасний будинок під ч. 18 з високою вежею, на вершку якої видніло державне знамя комуністичної влади, а саме молот і серп, а над ними звізда. Я спинив якогось чоловіка на вулиці та став допитуватися в нього, що це за будівля. Він через якийсь час не розумів, о що мені розходиться; та всеж таки довідався я, що це будинок т. зв. „Міськради" — де урядує начальство міста та де відбуваються засідання київської міської ради. Це так, як в Америці „Ситі Гол". Тут міститься загальна канцелярія міськради і секції; комунальна, народньої освіти, фінансово-економічна, адміністраційно-військова та охорони здоровля; тут міститься також т. зв. „Окрвиконком" (окружний виконавчий комітет).

Сей ратуш чи то „ситі гол" певно росказав би багато цікавого з давної й недавної минувшини Київа. Тут певно вирішувалася судьба, доля, будучність, а навіть життя неодної особи в часах революції. Про це могли би нам неодно оповісти ті люде, що пережили часи страшних терористичних підприпнять ріжних урядів, що змінювалися наче барви в калейдоскопі в часах горожанської війни на Україні.

Такі думки насувалися мені, коли я став оглядати будинок „міськради".

Та не було часу на роздумування й на фільософування. День був прекрасний, — такий день, який можна собі лише уявити, та ще й літом на Україні... Не дивно, що наш славний поет Тарас Шевченко, буваючи колись на вигнанні в глибокій Росії, так тяжко тужив і плакав, щоби бодай ще раз повернутись на Україну та налюбуватись чудовою українською природою... Природа на Україні, сонце, воздух, клімат, погода — це справжній рай на землі.

Сонічко ще високо було, — біля пятої години пополудні. Ніде ні хмаринки на небосклоні. Глибоке сине небо та свіжий, пахучий воздух. Мене щось тягнуло, щоби дещо більше таки зараз побачити; щоб зараз оглянути Київ. У мене не багато часу було; а в Києві є що оглядати, є що бачити; багато можна тут дечого навчитися, про багато річей довідатися. Треба було мені десь рушитися з місця, десь іти, але де й куди, я й сам не знав. Не знав, звідки розпочати, бо у мене ні знайомого, ні приятеля у Києві. Сам я знайшовся тут в центрі українських земель, а не маючи нікого з собою, був я зпочатку безрадний неначе Робінсон Крузо на самотнім острові. Не мав ні провідника, ні показчика, ні навіть мапи, щоби бодай зорієнтуватись; не знав, де і за чим шукати та що перше оглядати. Отож постановив я йти тою головною вулицею, вул. Воровського, і дивитися за тим, що око догляне.

Так я й пішов в долину Хрещатиком (Воровського), звільна розглядаючись по обох сторонах вулиці, на камяниці, будівлі та на все, що діється довкруги мене.

Тут і там гуртки молоді спішили хідниками, бігли скоро, всідали до трамваїв, інші висідали. Ізвощики перевозили людей типовими російськими однокінними бричками чи візками. Словом — живий недільний рух на головній вулиці Київа; але автомобілів майже ніде не можна було завважати. За цілий мій однотижневий побут у Києві я мав нагоду випадково бачити всього пять або шість автомобілів, котрими переїздили лише комуністичні урядовці і поліцаї, або котрі були амбулянсами шпиталів. Що за величезна ріжниця між Київом і, примірoм якимнебудь американським, або навіть західно-европейським більшим містом!

(Далі буде).

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ У. Н. СОЮЗА

з дня 23-го квітня 1931 р.

Присутні: Микола Мурашко, головний предсідатель; Іван Каштанюк, гол. рек. секретар; Роман Слободян, гол. фін. секретар; Василь Левчик, гол. касієр; Петро Маційовський, менаджер Свободи.

Програма: Приступлення до виконання ухвал і директив річного засідання головного уряду.

Розгляд ситуації з огляду на інвестиції майна організації.

Просьби і скарги.

Дискусія над добром організації і внески та ухвали.

В дискусії над першою точкою констатовано, що ухвали річного засідання зістали виконані, з винятком переведення кампанії організовання членів до молодечого Департаменту на взір попередної тримісячної кампанії, і в справі переведення курсу пластунів лідерів.

В справі кампанії рішено поробити приготовання, так, щоби її можна розпочати після шкільних ферій.

Щодо курсу то в тій справі рішено розписати конкурс в цілі вишукання відповідного місця-фарми і кандидатів на такий курс зпоміж молодіжи. Після обраних зголошень слідуюче засіданне екзекутиви вибере і проголосить місце та дорадників, і проголосить програму курсу відповідно до отриманих зголошень курсантів.

Щодо місця-фарми рішено зібрати оферти на слідуючих услівях:

1. Мусить бути в догідній комунікації залізницею або автомобілем з головною канцелярією У. Н. Союза. Не дальше, як пів або одну годину віддалення.

2. Мусить бути в здоровій лісистій і гористій околиці, відповідній на довші прогульки.

3. Мусить бути в можности достарчити провізій для прохарчування 10 до 15 осіб одночасно.

4. Мусить мати добру воду, електричне світло, телефон і відповідне місце розкласти шатра, а вразі непогоди вигідне поміщення для 10 до 15 осіб під дахом, не більше як одна особа на одно ліжко, а два ліжка на одну кімнату. Одну більшу кімнату на виклади.

5. Мусить мати в місци, або в близькім сусідстві ріку, став, або море.

6. Реченець: шкільні ферії, від 1-го липня до 1-го вересня 1931 р.

7. Оферти з поданням осібних цін за привілей уживання місця для вправ, під шатра, помешкання, доставу харчів і готового прохарчування поодиноко від особи, мусять бути зібрані найпізніше до дня 15-го червня 1931 р.

8. Першенство мають фарми членів У. Н. Союза і ті, що подадуть найнижчі ціни.

Дальше рішено осібним конкурсом зібрати зголошення кандидатів на провідників пластового руху. Зголошуючіся повинні мати скінчених що найменче 16 літ віку, два роки вищої школи („гайскул"), лікарське засвідченя доброго стану здоровля, знання української мови словом і письмом і бути в можности заплатити $7 тижнево за харч. Кандидати і кандидатки мусять мати поручення від місцевих відділів У. Н. Союза. Відділи, поручаючі своїх кандидатів, рівночасно приймають зобовязання на покриття коштів дороги в обі сторони.

Час тревання курсу для одного гуртка дівчат чи хлопців буде один або два тижні, а для всіх два місяці, в той спосіб, що один гурток буде віджджати, а другий на то місце приїжджати. Це покажеться пізніше і залежати буде від числа зголошених кандидатів і їх здібностий.

Третим конкурсом рішено зібрати зголошення кандидатів на впорядчиків курсу.

1. Менаджера - управителя. Мусів би мешкати в місци через два місяці. Першенство мають члени У. Н. Союза з відповідними кваліфікаціями.

2. Пластових інструкторів, женщин і мущин. Першенство мають такі, що зможуть бути через ввесь час двомісячних курсів, а члени У. Н. Союза в рангзі американських скавтмайстрів.

3. Лікаря і лікарки. Мусять мешкати в близькім сусідстві, щоби могти без великої втрати часу і коштів відвідати курсантів бодай раз в тиждень і обовязково прибути на кождочасне телефонічне завізванне. Першенство мають члени У. Н Союза, молоді люде, з пластовим рухом обзнакомлені.

Ситуація з огляду на інвестиції майна організації, після річного засідання головного уряду, дещо змінилася. Згідно з директивою контрольної комісії, зглядно тогож річного засідання, пороблені зістали зміни в льокаціях банкових в той спосіб, що в одних банках зменшено, а в других побільшено суму депозитів. Крім того зложено депозити в трох нових банках. Це було переведено в той спосіб, що з тих банків, в котрих було намірено зменшити суми депозитів, робилося біжучі посмертні і інші виплати, а до тих, в котрих намірено піднести суму депозитів, звернено напливаючу готівку.

Рух цей леґалізовано відповідними резолюціями екзекутивного комітету для слідуючих банків:

The New Jersey Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J.

Provident Inst. for Savings, Jersey City, N. J.

Commercial Trust Co., Jersey City, N. J.

Trust Co. of N. J., Jersey City, N. J.

Fidelity Union Trust Co., Newark, N. J.

New Jersey National Bank & Trust Co., Newark, N. J.

National Newark & Essex Banking Co., Newark, N. J.

Урядове засвідченнє тих резолюцій до вище вимінених банків звучало:

Gentlemen:—

I, John Kashtaniuk the undersigned Recording Secretary of the Ukrainian National Association, Inc., do hereby certify that the following is a true copy of a resolution duly adopted at a special meeting of the Board of Trustees of the said Corporation, duly held at Jersey City, N. J., on the 23rd day of February, 1931, a quorunr being present and that the said resolution is in full force and effect at this date:

RESOLVED: that Wasyl Lewczyk, the Supreme Treasurer of the Ukrainian National Association, Inc., is authorized and instructed to open an account of the Ukrainian National Association, Inc., for and in the name of this Corporation with (імя банку) in the city of (назва міста), and that said account may be drawn on only by check signed in the name of this Corporation by Wasyl Lewczyk, Treasurer, Nicholas Muraszko, President, and Roman Slobodian, Financial Secretary, until further notice in writing to said Bank.

The above resolution is in accord with the By-Laws of this Corporation.

The following are the officers of this Corporation:

Nicholas Muraszko, President
John Kashtaniuk, Recording Sec'y
Roman Slobodian, Financial Sec'y
Wasyl Lewczyk, Treasurer
Peter Maciowsky, Menager of Svoboda.

In witness whereof, I have hereunto affixed my official signature and the seal of the said Corporation this 23rd day of February, 1931.

JOHN KASHTANIUK, L. S.
(Seal) Recording Secretary.

На підставі такого розміщення готівки по банках, згідно з директивою річного засідання, екзекутивний комітет У. Н. Союза стверджує і проголошує слідуючий звіт банкових льокацій майна У. Н. Союза в готівці:

Готівка У. Н. Союза, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в слідуючих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва Фонду:	Сума:
Peoples Trust Co.	Shamokin, Pa.	558	Sav. Dept.	Orphan's Fd.	$10,028.80
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	182,746	Sav. Dept.	Mortuary Fd.	12,128.47
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	202,352	Sav. Dept.	Adm. Fd	5,790.37
First National Bank	Jersey City, N. J.	656	Sav. Dept.	Indg. Fd.	5,207.10
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.	16,955	Sav. Dept.	Indg. Fd.	10,200.00
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	33,713.57
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.	16,279	Sav. Dept.	Mort. Fd.	18,378.92
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	37,693.62
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.	8,209	Sav. Dept.	Reserve Fd.	13,451.47
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	32,170.65
Linden National Bank	Linden, N. J.		Check Acc't	Mort. & Res. Fd.	77,205.16
Elizabethport Banking Co.	Elizabeth, N. J.	16,091	Sav. Dept.	Mort. Fd.	26,122.89
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	1,564	Sav. Dept.	Mort. Fd.	23,695.44
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	4,647	Sav. Dept.	New Mort. Fd.	10,001.11
National State Bank	Elizabeth, N. J.	6,482	Sav. Dept.	Reserve Fd.	36,304.82
* Peoples National Bank	Elizabeth, N. J.	380	Sav. Dept.	Mort. Fd.	3,075.81
* Downtown Trust Co.	Elizabeth, N. J.	1,809	Sav. Dept.	Conven. Fd.	18,982.88
Home Central Trust Co.	Elizabeth, N. J.	5,899	Sav. Dept.	Mort. Fd.	28,307.89
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	15,463.62
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Indg. Fd.	11,388.75
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Orphans Fd.	11,392.63
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	7,497.99
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.	105,713	Sav. Dept.	Mort. Fd.	20,000.00
N. J. National Bank & Trust Co.	Newark, N. J.	19,297	Sav. Dept.	Conven. Fd.	3,392.86
				Total	$471,594.84

Готівка Молодечого Департаменту У. Н. С. знаходиться в слідуючих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва Фонду:	Сума:
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	10,474	Sav. Dept.	Mort. Fd.	$12,150.05
Harmonia Mutual Sav. Ass'n	Elizabeth, N. J.	21,446	Sav. Dept.	Admin. Fd.	23,240.55
* Peoples National Bank	Elizabeth, N. J.	2,078	Sav. Dept.	Mort. Fd.	13,970.42
Union Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	11,339.90
Union Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	6,299.65
N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	18,336	Sav. Dept.	Adm. Fd.	18,404.95
N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Invst. Fd.	17,605.70
				Total	$103,011.22

Фонд Сиротинця-Захисту У. Н. Союза:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва Фонду:	Сума:
State Bank	Linden, N. J.	1,726	Sav. Dept.		$49,373.03
State Bank	Linden, N. J.		Check Acc't		154.43
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.	20,360	Sav. Dept.		36.25
				Total	$49,563.71

Фонд стипендійний і на памятник бл. п. Семена Ядловського.

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва Фонду:	Сума:
Linden National Bank	Linden, N. J.	10,739	Sav. Dept.		$2,632.10
				Total	$2,632.10

Банки, означені звіздками перед назвою, є замкнені і находяться в руках державної контролі в процесі ліквідації. Готівка в них є „заморожена".

Після заяви державної контролі 50% депозитів буде виплачено в серпни 1931 р., а 25% або більше буде виплачено пізніше. Є однак заходи, щоби зачинені банки зреорґанізувати і отворити наново без жадних втрат для депозиторів.

Щодо інвестиції майна У. Н. Союза в муніципальних і державних бондах (бо тільки в таких інвестуються гроші У. Н. Союза), то під пору лишень бонди Флориди впали на вартости, однак всі приносять процент від вложеного капіталу. Бонди Флориди в часі купна були клясифіковані після оцінки „Муді" як тріпел А, себто були в клясі ААА.

Ситуація інвестицій морґечових в послідних часах не змінилася. Після спадку вартости реальностий показалося, що всі наші морґечові інвестиції були і є добрі. Лишень в двох случаях була потреба їх відкликати і реальности перебрати. З чого одну більшу сейчас і без втрат передано в приватні руки, а одну малу реальність адмініструється на імя орґанізації.

Морґечова інвестиція на реальність під ч. 762 Бродвей, Вест Ню Йорк, Н. Дж., Стінленда, була відкликана і орґанізація дістала вже декрет на перебрання власности, однак тому, що властитель постарався вирівнати залеглі податки і процент від позички, рішено йому реальність звернути.

Позичка на реальність Української Громади в Савт Филаделфії є в процесі відкликання задля залеглостий в плаченню процентів і податків, а так само рішено відкликати позичку, дану Андрієви Бириchови на реальність в Байон, Н. Дж.

Нові морґечові позички ухвалено дати Іванови Жарському, Левкови Думі і Томі Донелови.

З огляду на трудність в робленню інвестицій під цю пору, зібралася поважна надвишка готівки в банках. Тому порішено старатися дальше купувати по можности як найліпші муніципальні бонди і уділяти морґечові позички зі збереженнем всіх засобів осторожности, як досі.

На тім засіданню було провірено ряд просьб о запомоги.

Скарг найшло кілька. З ріжних сторін і відділів жалуються урядники і члени, що головний радний Олександер Питляр використовує фінансову паніку і крізу тай тільки тому, що орґанізація гроші має, намагається викликати підозріння і недовіря, розпускаючи ложні вісти другом і словом про орґанізацію і головну управу. Також дійшли вісти, що за тим виступом проти У. Н. Союза скривається намір розбивання запомогових орґанізацій народницьких, щоби на то місце зорґанізувати большевицьку запомогово-асекураційну компанію.

На тій підставі рішено ще раз дати головному радному О. Питляреви упімненнє, що таке його захованнє супроти орґанізації не годиться з повагою його уряду в тійже орґанізації тай тому довше толероване бути не може.

Над добром орґанізації переведено довшу дискусію. Підношено думки, висказувані членами головного уряду на річнім засіданню. Особливо звернено увагу на тяжке положеннє членів, відступаючих задля неможливости дальшого оплачування вкладок, а не маючи можливости цьому зарадити, ще раз рішено звернути увагу загалови членів, що старий рід обезпечення, в якім члени не оплачували і не мали жадних так званих вартісних зворотів, з яких у такий скрутний час безробіття могли би користати, що той рід потрібно чимскорше замінити новими родами, а то як з огляду на членів так і на саму орґанізацію.

Також звернено увагу на щораз частіші прогрішення урядників і членів супроти орґанізації, а саме на безконтрольне приниманнє кандидатів, на чім терплять інші члени і ціла орґанізація. Чимраз частіше маємо случаї, що, приміром, 2 роки був членом і помер по 3-ох роках невилічимої хороби. Так само о запомоги являються аплїканти, яких початок слабости датується ще з часів перед вступленнем до орґанізації. Такі звичайно випорожнюють вперед місцеві каси. Тепер, з огляду на безробіття тай під претекстом такого являється нова порода натягачів місцевої і головної каси. Люде, хоч мають і могли би вкладки платити, хоч хвилево не заробляють, нарочно задовжуються у відділах, щоби відтак відступити, або лекше запомогу дістати. Для того рішено відділам пригадати, що статут, а то й державний асекураційний закон, не дозволяє вкладки „кредитувати". Відділ, що такі кредити практикує, поступає незаконно і на власну відвічальність. Дальше рішено пригадати відділам, щоби до запомоги з головної каси голосили тільки таких аплїкантів, котрим запомога виразно статутом приписана, а не таких, що нелеґально задовжилися у відділі, або опинилися хвилево без заробітку.

Згідно з вимогами декотрих стейтів рішено проголосити в орґані оцінку грамот У. Н. Союза на підставі річного обороту і зіставлень за минулий 1930 рік. Це робиться на осібнім місци органу.

Згідно з директивою річного засідання приступлено до поставлення памятника на гробі бл. п. Семена Ядловського, за посередництвом брата д-ра Теодозія Ядловського в Смереківці.

Дискусією на тему спостережень головного предсідателя Миколи Мурашка з поїздки в справах орґанізаційних до Бофало, Н. Й., засіданнє закінчено.

Іван Каштанюк,
гол. рек. секретар.

ОРҐАНІЗАЦІЙНА ПЕРЕПИСКА

В старій нашій орґанізації часто трафляються нові урядники, котрі багато дечого не знають, а передовсім не знають заглядати до статутів і довідатися, що в орґанізації можна, а чого не можна. З того приводу члени наражені на неприємности і матеріяльні втрати, а головна канцелярія на вічну переписку, поправлювання і проволоку.

Останніми часами напливає багато змін посмертних записів, яких одобрити не можна, а саме записи, якими члени призначають виплату запомог вразі своєї смерти для товаришів, для краянів, для господинь, для „бордінґерів", для братства або поодиноких членів, що помагають вкладки платити і т. п. Такі записи є рішучо заборонені як державними асекураційними законами, так і статутом орґанізації.

Плаченнє вкладок за других в намірі взяти по них обезпеченнє є вже заборонене навіть в асекураційних компаніях. Давніше це було можливо і дехто на тім заробляв гроші. Звичайно салюністи асекурували своїх костумерів або „господині" своїх бордінґерів. Діялися надужиття і це зістало заборонене. В запомогових орґанізаціях є обезпеченнє тільки для родини по крови, або нелітних осіб, залежних від утримання членів. Себто, коли член опікується нелітними особами, як приміром сиротами або прибраними дітьми, то може ще на їх річ записати своє обезпеченнє в орґанізації, якої він є членом. Хто не має тут родини, яка могла би віддати йому останню прислугу, той може назначити Товариство-Відділ своїм спадкоємцем.

Щоби вічно не повторяти переписки в тій справі, звертається увагу відділовим урядникам і членам, бажаючим робити зміни спадкоємців, що § 212 статута, на стороні 106-тій, виразно описує, на кого член може виплату посмертної запомоги призначати. Змін, зроблених інакше як статут приписує, головна канцелярія не може приймати.

Порадним є, щоб інтересовані докладніше познакомилися з параґрафами 211 до 229 статута У. Н. Союза, які всі відносяться до спадкоємців, бо тільки знаннем тих приписів статута, можна буде оминути витрати часу на невмілі записи і зайву переписку з головною канцелярією.

Відділ 251. Прошу, будьте так добрі та пришліть нам катальоґ і цінник з відзнаками і лентами, бо Т-во наше хоче вибрати собі і заордерувати, і заразом прошу о відповідь. Секретар.

Таких і подібних домагань від початку року було немало. Щоби їх оминути на будуче, отсим повідомляється, що головна канцелярія такими справами не займається. Катальоґів з відзнаками і лентами не має, і висилати не може. Також само жалує часу на осібні про те повідомлення. Виробом відзнак і лент займаються осібні від того фірми-фабрики, які час від часу в „Свободі" оголошуються. Такі фірми звичайно також виробляють нові і направляють старі печатки та всякі інші річи для товариств. Головна канцелярія ніякої специяльно не поручає. Треба довідатися з протоколів Т-ва або від свого попередника, як у минувшині така справа була полагоджена і після того тепер поступати.

В цю пору головна канцелярія дістає більше як звичайно домагань видання адресаря відділів, щоби до них звертатися в ріжних справах, як приміром за колектою на ріжні цілі, а передовсім за допомогою для бідних членів. Поминувши факт, що кождий відділ має власні клопоти і цілі, як саме бідних членів, (бо біда тепер всюди) і ріжні підприємства, які форсують власними силами, то до того ще й істнує виразний заказ конвенції проти видавання адресаря з головної канцелярії. Щоби отже відмов видання адресаря відділів з головної канцелярії заєдно не повторяти, сею дорогою повідомляється, що адресаря відділів з головної канцелярії не видається.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

MY IMPRESSION OF AVRAMENKO'S BALLET.

April 25th, 1931, is going to remain in my memory as one of my most enjoyable and interesting evenings, and no doubt in hundreds of other people's minds, who were present at that eventful evening, in the Metropolitan Opera House, when Mr. Avramenko reached his goal, after weeks and months of hard and strenuous work.

When I came to the Metropolitan Opera House and saw all the seats occupied and more people waiting in line to get in, and paying two dollars for standing room, I felt like shouting to the world that I am Ukrainian and am proud of it. Not only were Ukrainians present at this Ballet, but also people of other nationalities. My heart swelled up with pride to think that we, the Ukrainians, have at last showed this Country, what a talented people we are, and what we can do.

Could a more beautiful picture be painted than the one where five hundred children, in their bright and lovely costumes, form a large round group, like a gorgeous bouquet of flowers? I could not believe my own eyes when I beheld the different dances representing every part of our dear Native Country, Ukraine.

Mr. Avramenko, I know that you have received hundreds of congratulations, from all over the Country, but will you accept another one from me, being one of the members of the Young Ukrainian Generation. Kindly accept from me, in the name of the Young Ukrainian Generation, my heartiest wishes and success, that can be attainable, in your future undertakings.

Betty Kinash,
Elizabeth, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З праці Злучених Американсько-Українських Організацій.

Дня 3 травня с. р. відбулися загальні збори представників филаделфійських організацій, на яких обговорено та вирішено слідуючі справи:

1. Пропаганда.

В загально українській протестаційній акції проти ляцьких погромів в старім краю далася відчути брак центральної, кермуючої руки, яка у згідноваля би всю працю і через те потерпів до певної міри успіх самої пропаганди, про що доносить телеграма з Лондону, щойно одержана Злученими Організаціями. Зацікавлення чужинців справою погромів було таке велике, що богато з них витратило богато часу і фондів, щоби на місці познакомитися з подіями та передати культурному світови жахливу картину погромів.

В той час, коли одна частина нашого народу і визначні чужинці видвигали справу перед культурним світом, то друга частина, здеморалізована, компромітувала українську справу. До цеї горстки народних деморалізаторів прилучився епископ Хомишин, видаючи свого відомого Пастирського Листа. Збори представників филаделфійських організацій рішучо осудили деморалізаційну роботу епископа Хомишина та угодових груп і рішили продовжувати працю пропаганди і помагати у визвольній боротьбі нашого народу.

Стверджено, що протягом останніх двох місяців появилося в филаделфійській пресі поверх 18 дописів в українських справах старанням пресового референта Злучених Організацій та рішено цю пропаганду продовжувати. Щоби повідомляти американську публику про події на наших землях про нашу історію та культуру, будуть продовжуватися концерти на радіо в місяці травні кождої неділі в годині 7 до 7.30 вечером через стацію WRAX. Рішено звернутися з проханням до всіх горожанських домів та організацій, щоби вони подбали про українські журнали в англійській мові та книжки для місцевих бібліотек. Для пресового референта рішено закупити триста примірників книжки "Polish Atrocities in Ukraine", виданої Обєднанням Українських Організацій, для розсилки до бібліотек і визначних Американців в стейті Пенсилвенія.

Доручено Управі порозумітися з балетмайстром Авраменком в справі улаштовання виступу в Филаделфії.

2. Український Відділ при Пенсилвенійськім Музею Штук.

Завершенням річної пропагандивної праці серед Американців як і створення духовної скарбниці для нашого молодого покоління має бути створення українського відділу при Пенсилвенійськім Музею Штук. В цій справі Злучені Організації вже порозумілися з Пенсилвенійським та Національним Музеєм у Львові та одержали плян і запевнення помочі в переведенню цього діла.

3. Звязок з американськими установами.

Для несення матеріяльної помочі нашій громаді Злучені Організації стали членами Комюніті Кавнсил, яка то організація обєднує всі добродійні організації міста Филаделфії. Представник Злучених Організацій входить до комісії іміграційної. Ця комісія видала обіжник, в якому повідомляє, що мешканці Злучених Держав, які живуть в Америці не цілих три роки, а попали в нужду і бажаль вернутися до краю, одержать державну поміч. Колиб між Українцями були такі особи, то нехай негайно зголосяться на адресу Злучених Організацій, де одержать всі дальші вказівки. Листи адресувати до:

United Ukrainian Organizations,
Box 282,
Philadelphia, Pa.

Для зближення наших громадян з торговельним світом як і для несення матеріяльної помочі і господарських порад, Злучені Організації стали членами Торговельної Палати (Чембер оф Комерс). З інформаційних бюр цієї установи може користати кождий член організації.

Політичний Комітет, зложений з представників всіх горожанських клюбів міста Филаделфії, рішив приєднатися до републиканської партії.

4. Військові курси.

На заклик Злучених Організацій вступати на військові курси, зголосилося до тепер 15 хлопців з укінченим гайскул. Їх подання передано військовим властям. При цій нагоді ще раз кличемо нашу молодь вступати масово на горожанські військові курси (Сітізенс мілітері трейнінг кемпс), а по дальші інформації та рекомендацію голоситися на подану вгорі адресу. Для цих курсантів, які скінчать школу з найкращим успіхом, є призначена нагорода.

5. Жіночі збори.

Дня 1 травня с. р. відбулися організаційні збори жіночих організацій міста Филаделфії, на яких вибрано сталу екзекутиву в такому складі: Пані Стрижак, предсідателька; панна Д. Черняк, секретарка та пані Бурштинська, скарбничка. Збори приняли проголошений вже плян праці, а до збільшення жіночого фонду рішено влаштувати загальний жіночий пікнік, до чого вибрано окремий комітет.

6. Горожанські Доми.

Справу скликання загального віча для матеріяльної підпержки народних домів рішено передати до вирішення політичному комітетови, який, перевівши наради з поодинокими домами, матиме змогу виробити відповідні пляни праці. Вже тепер однак зазначено було в дискусії, що Филаделфія вже тепер має забогато народних домів, які перетяжують наше громадянство так, що будова нових домів булаб працею скермованою на знищення вже придбаного народного майна.

7. Організаційні справи.

Виконання всіх намічених справ, а зокрема справа пропаганди вимагає значних матеріяльних засобів і тому рішено перевести одноразову збірку на цілі народної пропаганди.

Стрілецька Громада зложила на цю ціль $10.00 та кличе инші товариства. Ті організації, які не прислали ще заяв вступу, повинні це зробити як найскорше та стати до спільної праці над будовою нового народного життя в Филаделфії.

8. Ріжні справи.

Концерт в честь І. Франка відбудеться в суботу, дня 23, травня с. р.

Посвячення Стрілецької Могили на цвинтарі української православної церкви відбудеться дня 31 травня, в год. 11-тій рано.

Управа Злучених Американсько-Українських Організацій.

УКРАЇНСЬКІ ПРОФЕСІОНАЛІСТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І КАНАДІ.

Отсим друкую трету лісту Українців, котрі покінчили якийсь факультет в університетах Канади чи Злучених Державах Америки. Ся ліста є ще неповна, а то тому, бо ті, до котрих я писав, не були ласкаві відповісти на мої листи. А були такі, що отримали від мене аж по 5 листів! Ню Йорк стоїть на першому місці, що не відписує на листи. Рівнож Скрентон і Филаделфія має сю славу. До того, що хтось витрачує свій час та гроші на друки і стемплі, ще й треба уклінно просити о виповнення звичайної форми. Сего вже забогато! Від Українців, що кінчили тут найвищі школи, вимагається ще джентельменства!

В сій лісті знаходяться лише такі імена, що вислали до мене виповнені форми. Інші, котрі хотілиб бути в слідуючій збірці, зволять написати до мене та подати мені свою адресу. Ще послідна, поправлена ліста появиться весною 1931 року, а потім я більше вже не буду пошукувати за іменами.

Андрейко Юрій, B.A., M.D.
Андрусишин Кость, B.A.
Арсенич Я. В., LL.B.
Балко Андрій, B.S., (бере M.I.).
Барабаш Іван, B.M.
Бахур Юр. B.S. in C.E., M.A.
Березінська Йоанна, B.A., M.A.
Білаш Николай, B.A.
Білик Кирило, Ph.B., M.D.
Білоган Осип, Ph.G.
Боднар В. Г., B.S. in C.E.
Бойкович Михайло, D.D.S.
Бунька Николай, B.S. in E.E.
Буряк Михайло, M.D.
Ваверчак Володимир, LL. B.
Вавриков Максим, B.A.
Вавринюк Апольоній, LL.B.
Вавринюк-Стечишин Савеля, B.A.
Вацик Іван, M.D.
Верхомин Іван, M.D.
Гаврилів Іван, Ph. G.
Гаврилюк Ф. Т., B.A.
Гаврилюк Гелена, B.S.
Гайович Василь, D.D.S.
Герман Григ, B.Ph., M.S.
Гнатишин Ник., B.S., M.D.
Гнатишин А., B.S., B.A.
Голубіцький Н. Д., M.D.
Грицак С. А., B.S. in Agr.
Гуменюк Теодор, LL.B.
Гуцуляк Павло, D.D.S.
Глова В., B.A., M.A., LL.B.
Говда Фавст, D.D.S.
Горецький Із., B.A., M.A.
Грановський А. А., B.S., M.S., Ph.D.
Дик Осип, LL.B.
Дима Борислав, M.D.
Довбуш Петро, B.A. (бере інжинірію).
Драган Ю. Е., M.D.
Дрогомирецький Пет., B.A. (бере M.D.)
Дубас Павло, D.D.S.
Дудан І. М., B.A. in Com.
Дужанський Василь, Ph. G.
Завойський А., LL.B.
Закус Павло, D.D.S.
Залозецький М. Л., Ph. G.
Заячківський Григорій, B.S. in Economics.
Зварич І. П., B.S. in C.E.
Івах Онуфрій, B.A.
Ільчишин Д. М., B.S. in Agr.
Канчер Павло, B.S. (D.D.S. 1931 р.).
Копистянський Іван, LL. B.
Каськів Омелян, B.S.
Кібзей А. Т., M.D.
Ковальський Онуфр., B.A., M.A., Ph.D.
Королишин Іван, B.A.
Косташ Г. А., B.A.
Косташ І. Ф., B.S. in Mi. E.
Кочій С., B.S. (D.D.S. 1931).
Козяр П., B.A., LL.B.
Лазорович П. Е., B.A.
Лазечко Михайло, Ph. G.
Лесюк Іван, B.S., B.S. in Phar.
Лукащук, Григ, B.A., M.D.
Лучкович Мих., B.A.
Лютак Анна, B.A.
Мадюк І. Т., B.S. in Agr.
Маліцький О. Е., LL.B., LL.M.
Малик Петро, B.A. in C.E.
Маліевич Вол., B.S. in C.E.
Михаленко Н. Я., B.A., M.D.
Мігайчук Манолій, B.A., D.D.S.
Михайлюк Емануїл, LL.B.
Мельник Ник., B.S. in Mi.B.
Мельничук Мих., B.S., M.D.
Мегас Осип, B.A., M.D.
Міськів П. А., B.A., M.A.
Нагірняк Роман, B.S., LL.B.
Новак Григорій, M.D.
Огризло Стефан, B.S.
Огризло Евгенія, B.A.
Онофрейв Марія, B.A.
Олексів Я., B.S., in M.E. (бере M.S.).
Оленець Михайло, Ph.G.
Онишків Вас., B.A., LL.B.
Оробко Іван, M.D.
Озеро С. В., LL.B.
Павлюк Петро, M.D.
Паздрій І. К., B.A., M.D. (помер).
Панчук Іван, B.A., LL.B.
Патрило Анна, B.A. (бере фільософію в сорбонськім університеті у Парижі).
Пелехович Неоніля, M.D.
Пелехович Богдан, LL.B., LL.M., M.P.L.
Петрівський Ів., B.S. in C.E.
Пирч І. Д., B.A.
Підручний Василь, B.S. in Agr.
Порайко В. Ю., B.S. in Com.
Потоцький Мих., M.D.
Потоцький Петро, M.D.
Продан К. С., B.A. in Agr.
Процик Іван, D.D.S.
Радик Михайло, LL.B.,
Резновський Л. Г., M.D.
Романюк Никита, LL.B.
Савчин-Дима М. (пані) B.A.
Савула Стефан, LL.B.
Свистун Вас., B.A., (LL.B. 1931 р.).
Симчич Ілько, Ph.G.
Сікевич Наталія, B.S. (бере фільософію на сорбонськім університеті у Парижі).
Сіроцький Дм., B.S. in M.E.
Скегар Г. Г., D.D.A., M.S.
Сливка В. Я., B.S. in Phar.
Смук Іван, D.V.M., M.D.
Стечишин Михайло, LL.B.
Стечишин Юлія, B.A.
Сухомлин Стефан, M.D.
Сцібайло Михайлина, B.A., M.A.
Тарнавський Омелян, D.D.S.
Тремба Василь, B.A. (бере теольогію).
Третяк Саломея, B.A.
Фльора Тома, B.S. (бере права).
Хиляк Александер, LL.B.
Чарновський Йосиф, LL.B.
Чепесюк M.B., B.S. in Agr.
Швець Михайло, Ph.G. (помер).
Шкварок Юр., B.A., M.A., LL.B.
Шквір А. С., Ph.D.
Шквір Іван, A.B., M.E., J.D.
Шквір М., Ph. G., B.S., M.D.
Шкляпка Ілія, B.A., M.A.
Штольмайстер Осип, B.A.
Якиміщак Дм., B.A., LL.B.
Янда Дмитро, LL.B.
Янкович Мих., B.S., M.D.
Яців Іван, B.S., LL.B. M.A., S.J.D.

Хто ще бажав би бути на послідній лісті, зволять написати зараз до:

Dr. H. G. Skehar,
1658 Chicago Ave.,
Chicago, Ill.

ТАРЗАНОВІ ЗВІРЯТА

(21)

Все йшло добре, поки човен не виплив на повну воду. Тут хвилі океану почали кидати ним як тріскою. Малпи були страшенно перелякані, бо вони ще ні разу не були так сильно гойдані на воді. Провідник і Тарзан старалися заспокоювати малпи, але вони все більше піддавалися страхови, опинившись серед безбережного моря.

—о—

При однім сильнім ударі филі частина їх з переляку скочила на ноги й перебігла на одну сторону човна. Це перекинуло човен і всі опинилися у воді. Малпи ніби опамяталися й, пливаючи у воді, почали уважно слухати наказів Тарзана. З великими зусиллями пощастило їм знову поставити човен на воду й по одному всісти до нього.

—о—

Далі вже малпи були спокійнішими й при кермі Мугамбі, який знав напрям до землі, вже пізно над вечір човен пристав до берега. Висадившись на беріг, Мугамбі почав добувати вогонь і скоро запалив його. Змучені й змоклі малпи грілися біля вогню, а Тарзан з пантерою Шітою пішов у глибину джунглів на полювання. Треба було дістати їждення для всіх добре виголоднілих.

—о—

Недалеко берега Тарзан побачив буйвола, що спокійно пасся серед ясної тропічної ночі. Підкравшись поближче до буйвола, Тарзан і Шіта разом кинулися на нього. Шіта скочила на спину буйвола й тим відвернула увагу його від Тарзана, який вмить всадив свого ножа в груди бика. Остатиний від болю бик потягнув обох за собою в глибину джунглів. Та ніж Тарзана вже добирався до його серця.